

Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Δυναμική της ζήτησης και τουρισμός κατά το πρώτο εννιάμηνο του 2023

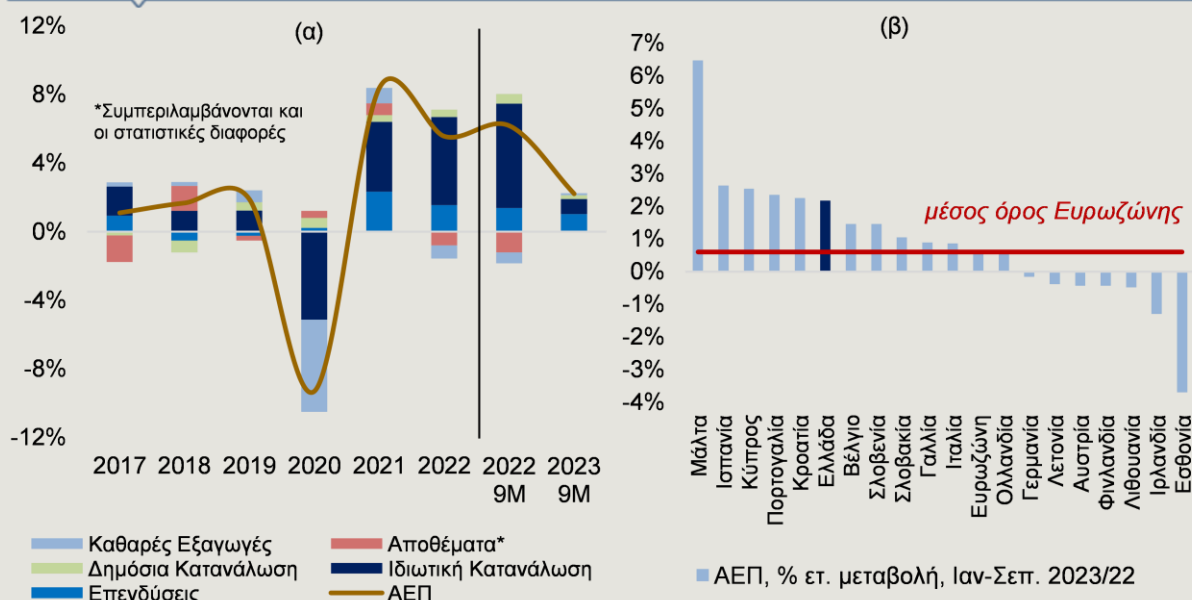
Από το 2019 και μετά -με εξαίρεση το πρώτο έτος της πανδημίας-, οι ρυθμοί οικονομικής μεγέθυνσης που καταγράφηκαν στην Ελλάδα ήταν σημαντικά υψηλότεροι σε σύγκριση με τους αντίστοιχους στην Ευρωζώνη. Η τάση αυτή διατηρήθηκε το πρώτο εννιάμηνο του 2023, με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) να αυξάνεται κατά 2,2% σε ετήσια βάση (Α' τρίμηνο: 1,9%, Β' τρίμηνο: 2,6%, Γ' τρίμηνο: 2,1%)¹, επίδοση η οποία είναι μία από τις υψηλότερες μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωζώνης, υπερβαίνοντας σημαντικά τον μέσο όρο αυτής (0,6%) (Γράφημα 1β). Το αποτέλεσμα αυτό μάλιστα, έλαβε χώρα εν μέσω σημαντικών προκλήσεων για την ελληνική οικονομία, όπως το ασταθές διεθνές περιβάλλον, οι πληθωριστικές πιέσεις, τα αυξημένα επιτόκια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η επιβράδυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας αλλά και οι φυσικές καταστροφές στην ελληνική επικράτεια κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου, και ιδιαίτερα οι καταστροφικές πλημμύρες στην Θεσσαλία.

Από την άλλη πλευρά, η οικονομική δραστηριότητα υποστηρίχθηκε από:

- **Πρώτον**, τις επενδύσεις, οι οποίες είχαν τη μεγαλύτερη θετική συμβολή στην οικονομική μεγέθυνση, το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023, που προσέγγιζε το 50% της συνολικής ανόδου του ΑΕΠ (Γράφημα 1α), σχεδόν διπλάσιο ποσοστό από αυτά που σημειώθηκαν τη διετία 2021-2022.
- **Δεύτερον**, την ιδιωτική κατανάλωση, η οποία συνέχισε να συνεισφέρει θετικά στην οικονομική δραστηριότητα, βασιζόμενη, *μεταξύ άλλων*, στην αύξηση των ονομαστικών μισθών κατά 7,4% σε ετήσια βάση το πρώτο εξάμηνο, με βάση τον Δείκτη Μισθολογικού Κόστους της Eurostat² και στην αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων (1,6% σε ετήσια βάση, το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2023), με το εποχικά διορθωμένο ποσοστό της ανεργίας να υποχωρεί στο 9,6%, τον Οκτώβριο του 2023, έναντι 11,7%, τον Δεκέμβριο του 2022.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

Συμβολές των συνιστωσών της ενεργού ζήτησης (α) και σύγκριση με τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης (β)

- **Τρίτον**, τη σημαντική άνοδο των εξαγωγών, ειδικά λόγω των εξαιρετικών επιδόσεων του τουρισμού, ο οποίος διανύει χρονιά ρεκόρ σε όρους αφίξεων και εισπράξεων, γεγονός που ενίσχυσε επιπρόσθετα και την ιδιωτική κατανάλωση.

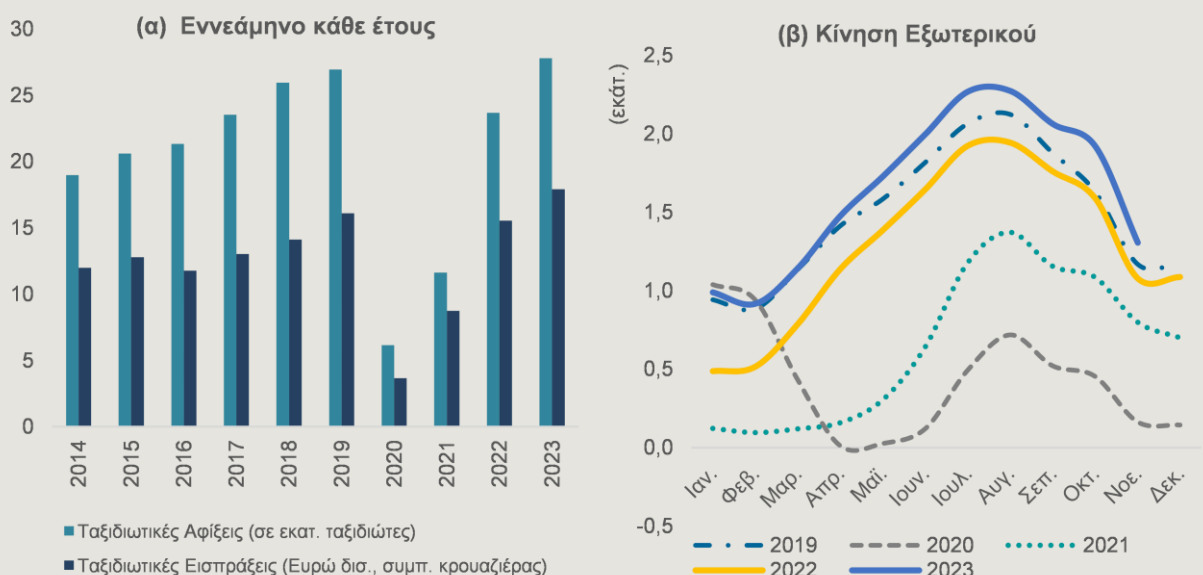
Για το σύνολο του 2023, ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης εκτιμάται ότι θα υπερβεί το 2%. Το τελευταίο αντανακλάται στην εξέλιξη των βραχυχρόνιων δεικτών οικονομικής συγκυρίας, όπως οι πωλήσεις Ι.Χ. επιβατικών αυτοκινήτων, οι οποίες καταγράφουν σημαντική αύξηση κατά 15,8% σε ετήσια βάση, το πρώτο δεκάμηνο του έτους. Επιπρόσθετα, σε ό,τι αφορά στον τουρισμό, το πρώτο εννεάμηνο του έτους οι διεθνείς ταξιδιωτικές αφίξεις και εισπράξεις (συμπ. κρουαζιέρας) διαμορφώθηκαν σε 27,8 εκατ. και Ευρώ 17,9 δισ. (Γράφημα 2α), καταγράφοντας ετήσια αύξηση κατά 17,3% και 15,2%, ενώ υπερβαίνουν τις αντίστοιχες επιδόσεις του 2019 κατά 3,1% και 11,3%, αντίστοιχα. Οι εκτιμήσεις για το τελευταίο τρίμηνο του έτους είναι θετικές, καθώς τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο η επιβατική κίνηση από το εξωτερικό στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών ήταν αυξημένη κατά περίπου 21% σε ετήσια βάση και κατά 18% και 12% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2019, αντίστοιχα (Γράφημα 2β). Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Fgairort, τον Οκτώβριο η διεθνής επιβατική κίνηση στα περιφερειακά αεροδρόμια της χώρας κατέγραψε ετήσια αύξηση κατά 7,3%, υπερβαίνοντας την αντίστοιχη επίδοση του Οκτωβρίου του 2019 κατά 23,3%. Το γεγονός αυτό αφενός ενισχύει την εκτίμηση ότι το 2023 θα αποτελέσει έτος ορόσημο για τον ελληνικό τουρισμό, ξεπερνώντας τις ιστορικά υψηλές επιδόσεις του 2019 και αφετέρου υποδηλώνει ότι ο τουρισμός, ο οποίος αποτελεί βαρόμετρο για την ελληνική οικονομία, θα συμβάλει και το τέταρτο τρίμηνο στην άνοδο της οικονομικής δραστηριότητας.

Οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας στον μεσοπρόθεσμο ορίζοντα βελτιώνονται σημαντικά. Η συμβολή των επενδύσεων στην οικονομική μεγέθυνση ενισχύεται μετά από την πρόσφατη ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας για το αξιόχρεο της Ελληνικής Δημοκρατίας από τον διεθνή οίκο πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch (BBB- με σταθερές προοπτικές) αλλά και από την αναμενόμενη εξασφάλιση επιπλέον πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης (βλ. [Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων 30.11.2023](#)).

Πιο αναλυτικά, η **ιδιωτική κατανάλωση** αυξήθηκε κατά 1,3%, το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023 -παρουσιάζοντας, ωστόσο, σημάδια αποδυνάμωσης, το τρίτο τρίμηνο- έχοντας θετική συνεισφορά στην άνοδο του ΑΕΠ, ίση με 0,9 ποσοστιαίες μονάδες (π.μ.). Οι **επενδύσεις** διατήρησαν την ισχυρή δυναμική τους, καθώς αυξήθηκαν κατά 7,4% σε ετήσια βάση, στο ίδιο χρονικό διάστημα, έχοντας τη μεγαλύτερη θετική συνεισφορά στην άνοδο του ΑΕΠ, ίση με 1 π.μ. Σημειώνεται ότι οι επενδύσεις καταγράφουν θετικό ρυθμό ετήσιας μεταβολής από το τρίτο τρίμηνο του 2020, ήτοι για δέκατο τρίτο διαδοχικό τρίμηνο. Επιπρόσθετα, το ποσοστό τους στο ΑΕΠ της χώρας βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα από το 2011, κινούμενο τα τελευταία τέσσερα τρίμηνα σταθερά πάνω από 14% (Γ' τρίμηνο 2023: 14,3%), απέχοντας, ωστόσο, από τα επίπεδα που βρισκόταν πριν από την οικονομική κρίση που έπληξε τη χώρα (Γ' τρίμηνο 2007: 27,4%) αλλά και από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (22%). Ως προς την ανάλυση των επενδύσεων ανά κατηγορία, οι μεγαλύτερες αυξήσεις το πρώτο εννεάμηνο καταγράφηκαν στις επενδύσεις σε κατοικίες (40,2%) και μεταφορικό εξοπλισμό (21,8%), ενώ ακολούθησαν οι επενδύσεις σε λοιπές κατασκευές εκτός κατοικιών (5,5%) και οι λοιπές επενδύσεις (4,1%). Αντίθετα, οι επενδύσεις σε μηχανολογικό και τεχνολογικό εξοπλισμό μειώθηκαν κατά 1,6% σε ετήσια βάση.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Ταξιδιωτικές αφίξεις και εισπράξεις και αφίξεις από το εξωτερικό στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΔΑΑ

Οι καθαρές εξαγωγές είχαν οριακά θετική συνεισφορά στην αύξηση του ΑΕΠ, ίση με 0,1 π.μ. Τούτο αποδίδεται στην ετήσια άνοδο των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (2,3%), η οποία υπερέβη την αντίστοιχη αύξηση των εισαγωγών (1,8%). Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών (2,9%) αυξήθηκαν εντονότερα από τις αντίστοιχες εισαγωγές (0,5%), ενώ αντίστροφη είναι η εικόνα στις υπηρεσίες, με τις εξαγωγές (2,6%) να αυξάνονται ηπιότερα από τις εισαγωγές (5,6%). Αξίζει να αναφερθεί ότι η άνοδος των εξαγωγών αγαθών αποδίδεται εξ ολοκλήρου στην ισχυρή επίδοση του πρώτου τριμήνου, όπου καταγράφηκε διψήφιος ρυθμός ανόδου, καθώς, το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο, οι εξαγωγές αγαθών μειώθηκαν σε ετήσια βάση, για πρώτη φορά από το δεύτερο τρίμηνο του 2020. Τέλος, η **δημόσια κατανάλωση** αυξήθηκε κατά 1,1%, σε ετήσια βάση, στο πρώτο εννεάμηνο του 2023, έχοντας ήττα θετική συμβολή (0,2 π.μ.) στη μεταβολή του ΑΕΠ.

Η Ελληνική Οικονομία σε Αριθμούς

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ετήσια στοιχεία	2018	2019	2020	2021	2022	Ετήσιες Μεταβολές
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)	1,7	1,9	-9,3	8,4	5,6	
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,7	1,8	-7,4	5,8	7,4	
Δημόσια Κατανάλωση	-3,5	2,4	3,0	1,8	2,1	
Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου	-4,3	-2,2	2,0	19,3	11,7	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	9,1	4,9	-21,5	24,2	6,2	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	8,1	2,9	-7,3	17,9	7,2	
Γεν. Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μεταβ., μ.ο. έτους)	0,6	0,3	-1,2	1,2	9,6	
Ανεργία (% , μέσο έτους)	19,3	17,3	16,3	14,7	12,4	
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	4,3	3,9	-6,7	-4,5	0,1	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	186,4	180,6	207,0	195,0	172,6	
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-2,9	-1,5	-6,6	-6,8	-9,7	

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2022	2023			Τελευταία διαθέσιμη περίοδος	Τριμηνιαία στοιχεία (% ετήσιες μεταβολές, δείκτες)
		Q1	Q2	Q3		
Οικονομική Δραστηριότητα (% ετήσια μεταβολή)						
Όγκος Λιαν. Εμπορίου (εκτός καυσίμων-λιπ/κών)	1,9	-1,1	-3,5	-2,2	-2,3 (Ιαν.-Σεπ. 23)	
Νέες εγγραφές Επιβατηγών Αυτοκινήτων	6,7	23,6	6,1	13,4	15,8 (Ιαν.-Οκτ. 23)	
Ιδιωτική Οικοδομική Δραστ/τα (όγκος σε χιλ. m³)	-2,2	25,2	8,3		16,5 (Ιαν.-Αύγ. 23)	
Βιομηχανική Παραγωγή: Μεταποίηση	4,6	8,3	2,3	0,8	3,7 (Ιαν.-Σεπ. 23)	
Δείκτες Προσδοκιών						
Δείκτης Υπευθ. Προμηθειών στη μεταποίηση PMI	51,8	51,2	51,9	52,2	50,9 (Νοε. 23)	
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	105,4	106,8	108,6	109,6	106,2 (Νοε. 23)	
Δείκτης Επιχ/κών Προσδοκιών στη Βιομηχανία	105,5	109,4	107,5	103,8	95,3 (Νοε. 23)	
Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης	-50,7	-43,3	-36,7	-36,3	-45,6 (Νοε. 23)	
Πιστωτική Επέκταση, (% ετήσια μεταβολή, τέλος περιόδου)						
Ιδιωτικός Τομέας	6,3	5,2	2,8	2,1	2,1 (Οκτ. 23)	
Επιχειρήσεις (μη χρηματοπιστωτικές)	11,8	10,7	5,8	4,7	5,0 (Οκτ. 23)	
Νοικοκυριά	-2,5	-2,5	-2,7	-2,3	-2,2 (Οκτ. 23)	
- Καταναλωτικά Δάνεια	1,3	2,1	1,6	2,6	2,9 (Οκτ. 23)	
- Στεγαστικά Δάνεια	-3,7	-3,7	-3,9	-3,7	-3,7 (Οκτ. 23)	
Τιμές και Αγορά Εργασίας						
Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μετ., μ.ο. περιόδου)	9,6	5,9	2,5	2,3	3,4 (Οκτ. 23)	
Δκτ Τιμών Διαμερισμάτων, (% ετήσια μεταβολή)	11,9	15,3	14,5	11,9	11,9 (Γ' τρίμ. 23)	
Ανεργία (% , μ.ο. Περιόδου, εποχ. διορθ.)	12,4	11,3	11,4	10,8	9,6 (Οκτ. 23)	
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)						
Ιδιωτική Κατανάλωση	7,4	1,1	1,7	0,9	0,9 (Γ' τρίμ. 23)	
Δημόσια Κατανάλωση	2,1	2,9	1,2	-0,7	-0,7 (Γ' τρίμ. 23)	
Επενδύσεις	11,7	8,2	9,2	4,9	4,9 (Γ' τρίμ. 23)	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	6,2	6,7	-0,5	1,0	1,0 (Γ' τρίμ. 23)	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	7,2	3,3	-0,6	2,9	2,9 (Γ' τρίμ. 23)	

Ψηφιακό ευρώ: Τι θα σήμαινε η υιοθέτησή του για τους πολίτες και την οικονομία;

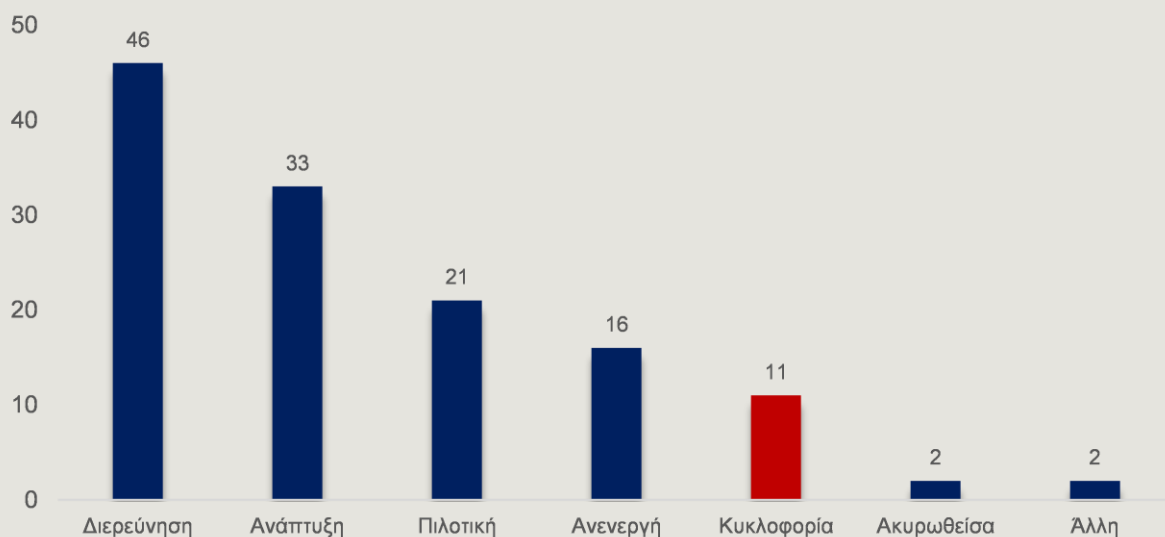
Μία σημαντική πτυχή του ταχέως μεταβαλλόμενου ψηφιακού περιβάλλοντος είναι η στροφή των καταναλωτών και των επιχειρήσεων προς τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, η οποία επιταχύνθηκε, κατά την περίοδο της πανδημίας. Προς αυτήν την κατεύθυνση, πολλές κεντρικές τράπεζες διερευνούν τη χρήση νέων καινοτόμων εργαλείων, όπως τα ψηφιακά νομίσματα (Central Bank Digital Currencies – CBDCs), τα οποία έχουν προσελκύσει παγκόσμιο ενδιαφέρον. Τα CBDCs αποτελούν ψηφιακή μορφή των νομισμάτων, τα οποία ελέγχονται από την εκάστοτε κεντρική τράπεζα. Σήμερα, αρκετές χώρες έχουν εξετάσει τη δυνατότητα δημιουργίας και υιοθέτησης ψηφιακών νομισμάτων, προκειμένου να ανταποκριθούν στις νέες μεθόδους πληρωμών που αναπτύσσονται από διεθνείς τεχνολογικές επιχειρήσεις, καθώς και στη διεύθυνση των κρυπτονομισμάτων. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του οργανισμού Atlantic Council, αξιοσημείωτο ποσοστό των χωρών διερευνούν τη δυνατότητα χρήσης ψηφιακών νομισμάτων, αναπτύσσουν ρυθμίσεις και εξετάζουν ζητήματα όπως η προστασία των προσωπικών δεδομένων. Άλλωστε, ήδη 11 κράτη³ έχουν προβεί στη δημιουργία ψηφιακών νομισμάτων, ενώ άλλα 100 κράτη βρίσκονται σε στάδιο ανάπτυξης ή εξέτασης (Γράφημα 3).

Στη βάση αυτών των εξελίξεων, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), από τα τέλη του 2021, ξεκίνησε τη φάση διερεύνησης και από την 1^η Νοεμβρίου του 2023 την προπαρασκευαστική φάση του ψηφιακού ευρώ. Παρά το γεγονός ότι η προπαρασκευαστική φάση αποτελεί σημαντικό βήμα, ωστόσο, δεν προδικάζει οποιαδήποτε απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, σχετικά με την υιοθέτηση του ψηφιακού ευρώ. Η απόφαση αυτή μπορεί να εξεταστεί μόνο μετά από την έκδοση της σχετικής νομοθεσίας. Σύμφωνα με τα έως τώρα δεδομένα, το ψηφιακό ευρώ θα ανταποκρίνεται στην ευρεία προτίμηση των πολιτών να διενεργούν ψηφιακές πληρωμές γρήγορα και με ασφάλεια και θα λειτουργεί συμπληρωματικά με τη χρήση μετρητών και άλλων ιδιωτικών ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής. Επίσης, εκτιμάται ότι θα απλοποιήσει και θα αναβαθμίσει την καθημερινότητα των πολιτών, αφού συνδυάζει σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως κανένα άλλο ψηφιακό μέσο. Τα αναμενόμενα πλεονεκτήματα είναι τα εξής:

- Πρόκειται για ένα ψηφιακό μέσο πληρωμής που θα είναι καθολικά αποδεκτό σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ (ΖτΕ), για πληρωμές σε καταστήματα, ηλεκτρονικές πληρωμές ή πληρωμές πρόσωπο με πρόσωπο.
- Το ψηφιακό ευρώ, όπως τα μετρητά, θα είναι μηδενικού κινδύνου (ως δημόσιο χρήμα που εκδίδεται από την ΕΚΤ), ευρέως προσβάσιμο, χωρίς χρέωση για βασική χρήση και θα αποτελεί ψηφιακή αντιστοιχία των ρευστών διαθεσίμων, σε βάση ένα προς ένα.
- Το ψηφιακό ευρώ θα είναι διαθέσιμο σε ιδιώτες, επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς χωρών της ΖτΕ, ενώ θα δίνεται η δυνατότητα πρόσβασης, υπό προϋποθέσεις, και σε κατοίκους εκτός της ΖτΕ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Αριθμός χωρών και νομισματικών ενώσεων που διερευνούν τη χρήση ψηφιακού νομίσματος ανά φάση

Πηγή: Atlantic Council

- Θα είναι διαθέσιμο τόσο διαδικτυακά, όσο και εκτός σύνδεσης, ενώ οι καταθέσεις σε ψηφιακό ευρώ θα είναι εγγυημένες από την ΕΚΤ.
- Θα παρέχει τον ανώτατο βαθμό προστασίας στις ψηφιακές πληρωμές, δηλαδή το Ευρωσύστημα δεν θα έχει πρόσβαση, ούτε θα αποθηκεύει τα προσωπικά δεδομένα των χρηστών.
- Θα είναι ασφαλές και εύχρηστο, στοχεύοντας στην ψηφιακή, χρηματοπιστωτική ενσωμάτωση και διασφαλίζοντας ότι κανείς δεν μένει στο περιθώριο. Επιπλέον, θα εξυπηρετεί τις ανάγκες και όσων δεν έχουν πρόσβαση σε τραπεζικό λογαριασμό ή δεν διαθέτουν ψηφιακές ή χρηματοοικονομικές δεξιότητες.
- Θα ενισχύσει τη νομισματική κυριαρχία της ΖτΕ, ενισχύοντας την αποδοτικότητα του ευρωπαϊκού συστήματος πληρωμών, προωθώντας την καινοτομία και αυξάνοντας την ανθεκτικότητά του σε πιθανές επιθέσεις στο διαδίκτυο ή τεχνικές διαταραχές, όπως διακοπές ρεύματος.

Παράλληλα με τα σημαντικά πλεονεκτήματα του ψηφιακού νομίσματος για την ευρύτερη οικονομία, εκτιμάται ότι θα αναδυθούν ευκαιρίες και προκλήσεις, κυρίως, για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με τις εκτιμήσεις, όμως, να είναι σε πρώιμο στάδιο. Σε αυτό το σημείο, αξίζει να αναφερθεί ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων επιταχύνθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Οι σημαντικές επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στη χρηματοοικονομική τεχνολογία (Financial Technology) μεταμόρφωσαν ριζικά τον κλάδο, γεγονός που εκτιμάται ότι θα αποτελέσει μία πολύ καλή βάση για την ενδεχόμενη υιοθέτηση του ψηφιακού ευρώ.

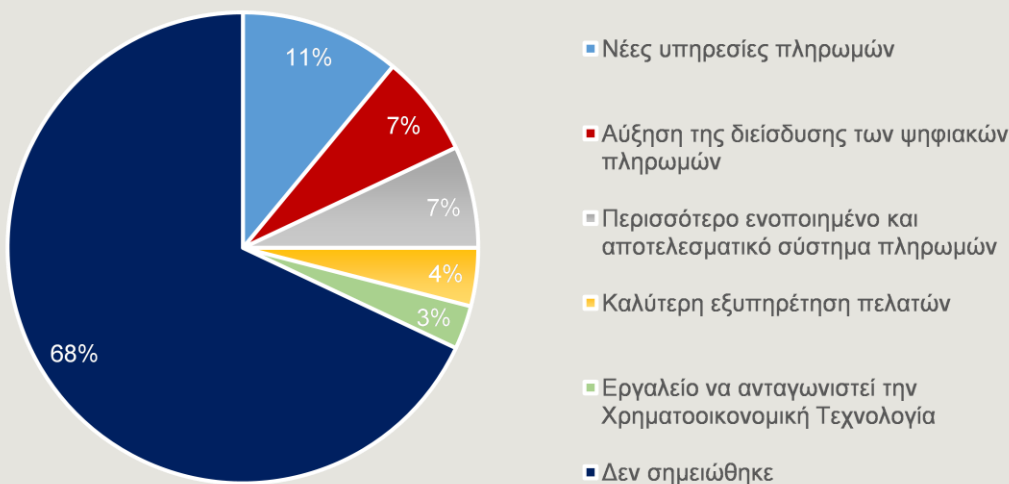
Τα τραπεζικά ιδρύματα αναμένεται να αποτελέσουν τον συνδυετικό κρίκο (ενδιάμεσος φορέας) μεταξύ των αντισυμβαλλομένων του ψηφιακού νομίσματος, ενώ αναδύονται επιχειρηματικές ευκαιρίες και προώθηση καινοτομιών, σε ολόκληρη τη ΖτΕ. Το ψηφιακό ευρώ, ενδεχομένως, να επηρεάσει, σε περιορισμένο και διαχειρίσιμο βαθμό, την κερδοφορία των τραπεζών, ειδικότερα των μικρότερων (Bellia, M. and Calès, L., European Commission, JRC working paper, 6, 2023; Petracco Giudici, M. and Di Girolamo, F., European Commission, JRC technical report, 2023; Bofinger, P. and Haas, T., The digital euro: Benefits, Costs and Risk, Austrian Economic Chamber, July 2023), αφού θα μειωθούν τα έσοδα από προμήθειες. Η ΕΚΤ, προκειμένου να διαχειριστεί αποτελεσματικά μία τέτοια εξέλιξη και να στηρίξει την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, πιθανόν να ορίσει στους ατομικούς λογαριασμούς, ένα ανώτατο όριο (Ευρώ 3.000-4.000) μετατροπής χαρτονομισμάτων σε ψηφιακό ευρώ.

Το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις σχετικά με το ψηφιακό νόμισμα, όμως οι συζητήσεις και ο σχεδιασμός είναι σε πρώιμο στάδιο. Το γεγονός αυτό, άλλωστε, επιβεβαιώνει και πρόσφατη έρευνα (MedioBank Research, 23.11.2023) σε 28 ευρωπαϊκές τράπεζες. Σε αυτήν σημειώνεται ότι, αν και το ενδιαφέρον για το ψηφιακό νόμισμα έχει αυξηθεί, είναι πολύ νωρίς να εκτιμηθούν οι επενδύσεις που θα απαιτηθούν και οι ευκαιρίες (Γράφημα 4) ή/και οι κίνδυνοι που θα αναδυθούν.

Συνοψίζοντας, τα ψηφιακά νομίσματα έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν τα συστήματα πληρωμών και να διευκολύνουν τις διασυννοριακές πληρωμές. Η ΕΚΤ θέλοντας να διευκολύνει τη ζωή των πολιτών, να αντιμετωπίσει την επέκταση των διεθνών δικτύων πληρωμών και των κρυπτονομισμάτων και να ενισχύσει τη στρατηγική της αυτονομία, εξετάζει τη δημιουργία του ψηφιακού ευρώ, με απώτερο σκοπό να μετατραπεί σε πρωτοπόρο δύναμη του παγκόσμιου ψηφιακού χρηματοπιστωτικού τομέα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

Δυνητικές ευκαιρίες για τα τραπεζικά ιδρύματα από τη χρήση του ψηφιακού ευρώ

Πηγή:
MedioBank
Research

ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού στη ζώνη του ευρώ (ΖΤΕ) δεν προοιωνίζει μια νέα αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ

- Στις ΗΠΑ, οι νέες θέσεις εργασίας διαμορφώθηκαν στις 199 χιλ. τον Νοέμβριο
- Υποχώρησαν οι βιομηχανικές παραγγελίες στη Γερμανία, τον Οκτώβριο, κατά 3,7% σε μηνιαία βάση
- Ενισχύονται οι ανησυχίες για την οικονομία της Κίνας, μετά από την υποβάθμιση των προοπτικών της από τη Moody's

Οι εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία

ΗΠΑ ► Αξιωματούχοι της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed) εξέφρασαν την άποψη ότι ο ανοδικός επιτοκιακός κύκλος φαίνεται να έχει ολοκληρωθεί και μόνο αν δεν σημειωθεί η αναμενόμενη πρόοδος στην αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, θα συζητηθεί αύξηση των επιτοκίων. Προς αυτήν την κατεύθυνση, η αγορά εργασίας παρουσιάζει σημάδια «ανθεκτικότητας», με τις νέες θέσεις εργασίας, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας, να διαμορφώνονται, τον Νοέμβριο, στις 199 χιλ., από 150 χιλ., τον προηγούμενο μήνα. Ταυτόχρονα, το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 3,7% τον Νοέμβριο, από 3,9% τον Οκτώβριο. Τέλος, σύμφωνα με πρόσφατη εκτίμηση της Atlanta Fed, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ των ΗΠΑ, το τέταρτο τρίμηνο, εκτιμάται στο 1,2% σε ετήσια βάση, με τον ΟΟΣΑ να εκτιμά, στις προβλέψεις του Νοεμβρίου, ότι η οικονομία των ΗΠΑ θα σημειώσει ρυθμό ανάπτυξης 2,4% το 2023, ο οποίος θα επιβραδυνθεί στο 1,5% το 2024 (Γράφημα 5α). Ο πληθωρισμός συνεχίζει να αποκλιμακώνεται, πλησιάζοντας τον στόχο του 2% στα τέλη του 2025.

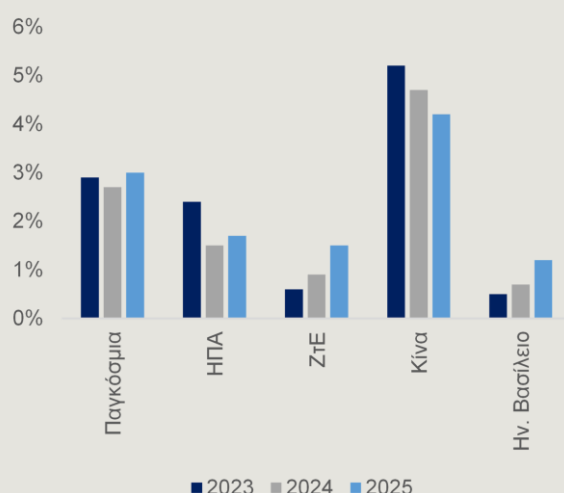
ΖΤΕ ► Σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ, η οικονομία της ΖΤΕ παρουσιάζει αναιμική ανάπτυξη, εξαιτίας, κυρίως, του υψηλότερου κόστους χρηματοδότησης και της αβεβαιότητας. Στη ΖΤΕ, αναμένεται ρυθμός ανάπτυξης της τάξης του 0,6% το 2023 και 0,9% το 2024, ενώ ο πληθωρισμός αναμένεται στο 5,5% το 2023, με περαιτέρω αποκλιμάκωση τα επόμενα δύο έτη. Οι πρόσφατες δηλώσεις της Isabel Schnabel, μέλους του συμβουλίου της ΕΚΤ, μετά από τις ανακοινώσεις για τον πληθωρισμό του Νοεμβρίου στη ΖΤΕ, στο 2,4% (Γράφημα 5β), ότι είναι «μάλλον απίθανη» μία νέα αύξηση των επιτοκίων, έδωσε ώθηση στις αγορές. Βέβαια, αρνήθηκε χαρακτηριστικά να τοποθετηθεί σχετικά με τον χρόνο έναρξης των μειώσεων των επιτοκίων.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

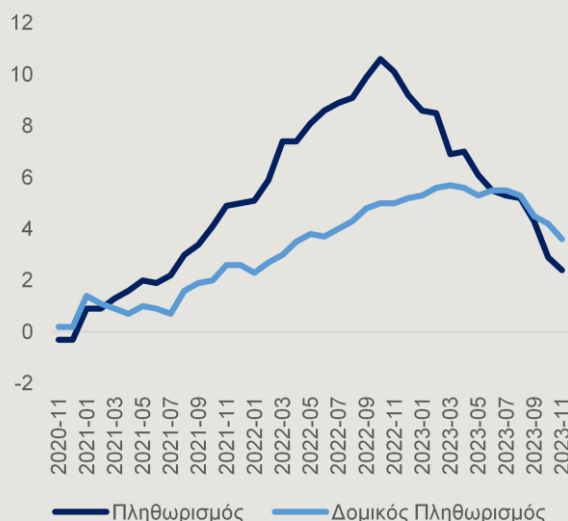
- Περαιτέρω αποκλιμάκωση του πληθωρισμού στη ΖΤΕ, τον Νοέμβριο (2,4%)
- Τα νέα στοιχεία για την αγορά εργασίας των ΗΠΑ, τον Νοέμβριο
- Υποβάθμιση των προοπτικών της κινεζικής οικονομίας από τον οίκο αξιολόγησης Moody's
- Προβλέψεις Νοεμβρίου ΟΟΣΑ για την παγκόσμια οικονομία

Ρυθμός ανάπτυξης επιλεγμένων χωρών και αποκλιμάκωση πληθωριστικών πιέσεων στη ΖΤΕ

(α) Προβλέψεις ΟΟΣΑ για ανάπτυξη επιλεγμένων χωρών, %

(β) Πληθωρισμός στη ΖΤΕ, %

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

Πηγή: Eurostat, OECD

Διεθνής Οικονομία ► Η Κεντρική Τράπεζα του Ην. Βασιλείου (BoE) παρακολουθεί στενά την αγορά εργασίας, αφού ανησυχεί ότι οι αυξήσεις των μισθών ενδέχεται να δυσκολέψουν την επιστροφή του πληθωρισμού στον στόχο του 2%. Ο πληθωρισμός του Ην. Βασιλείου μπορεί να αποκλιμακώνεται (4,6%, τον Οκτώβριο, σε ετήσια βάση), όμως υπερβαίνει τον πληθωρισμό άλλων προηγμένων οικονομιών. Σύμφωνα με έρευνα της πλατφόρμας Indeed, τον Δεκέμβριο του 2022, δημοσιεύθηκαν 48% περισσότερες αγγελίες εργασίας, σε σχέση με την προπανδημική περίοδο, ενώ, στις αρχές του μήνα του τρέχοντος έτους, το ποσοστό αυτό έχει συρρικνωθεί στο 10%. Στην Κίνα, ο οίκος αξιολόγησης Moody's, διατήρησε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση σε A1, όμως προχώρησε σε υποβάθμιση των προοπτικών της οικονομίας, από σταθερές σε αρνητικές, ως αποτέλεσμα των ενδείξεων για ανάγκη οικονομικής στήριξης των χρεωμένων τοπικών κυβερνήσεων και κρατικών επιχειρήσεων. Στον αντίποδα, η κυβέρνηση της Κίνας αντέδρασε στην υποβάθμιση και εξέφρασε την άποψη ότι δεν έχουν μεταβληθεί τα θεμελιώδη μεγέθη της οικονομίας.

Οι συναλλαγματικές ισοτιμίες και οι αγορές ομολόγων

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου του Σικάγου, οι συνολικές καθαρές τοποθετήσεις (αγορές μείον πωλήσεις), στην ισοτιμία του ευρώ με το δολάριο, διατηρήθηκαν θετικές, την εβδομάδα που έληξε την 1 Δεκεμβρίου. Οι θετικές θέσεις (υπέρ του ευρώ, "long") αυξήθηκαν κατά 13.511 συμβόλαια, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές θέσεις να διαμορφωθούν στα 143.165 συμβόλαια, από 129.654 συμβόλαια, την προηγούμενη εβδομάδα (Γράφημα 6).

Ελαφρώς καθοδικές τάσεις παρατηρούνται στη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ έναντι του δολαρίου, με την ισοτιμία, στις 8 Δεκεμβρίου, να βρίσκεται στο 1,078 €/δολ. (Πίνακας 2), με την αγορά να προβληματίζεται μετά από τις ανακοινώσεις για τη βιομηχανική παραγωγή στην Γερμανία. Επιπλέον, ο δείκτης δολαρίου DXY, που μετρά το αμερικανικό νόμισμα έναντι άλλων σημαντικών νομισμάτων, υποχώρησε στο 103,75, με το δολάριο να επηρεάζεται αρνητικά από τις ανακοινώσεις για τις νέες θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα των ΗΠΑ.

Σταθεροποιητικές τάσεις καταγράφονται στην ομολογιακή αγορά των ΗΠΑ, με την απόδοση του 10ετούς ομολόγου να ανέρχεται στο 4,16%, στις 8 Δεκεμβρίου, εν αναμονή των ανακοινώσεων για τα στοιχεία της απασχόλησης των ΗΠΑ, ενώ το 2ετές κινείται υψηλότερα στο 4,62%. Ομοίως, στη ΖτΕ, παρατηρούνται σταθεροποιητικές τάσεις στις αποδόσεις των ομολόγων, εν αναμονή της συνεδρίασης της ΕΚΤ, στις 14 Δεκεμβρίου. Χαρακτηριστικά, η απόδοση του 10ετούς γερμανικού ομολόγου ανήλθε στο 2,22% (Πίνακας 3), στις 8 Δεκεμβρίου. Τέλος, η διαφορά απόδοσης μεταξύ του 10ετούς ομολόγου της Ελλάδας και του 10ετούς ομολόγου της Γερμανίας (spread) βρίσκεται στις 116 μ.β., ενώ του 10ετούς ιταλικού ομολόγου στις 176 μ.β.

ΠΡΟΣΕΧΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΗΠΑ:

- Εκτίμηση δείκτη PMI βιομηχανίας Δεκεμβρίου (15 Δεκεμβρίου)
- Δείκτης βιομηχανικής παραγωγής, Νοεμβρίου (15 Δεκεμβρίου)

ΖτΕ:

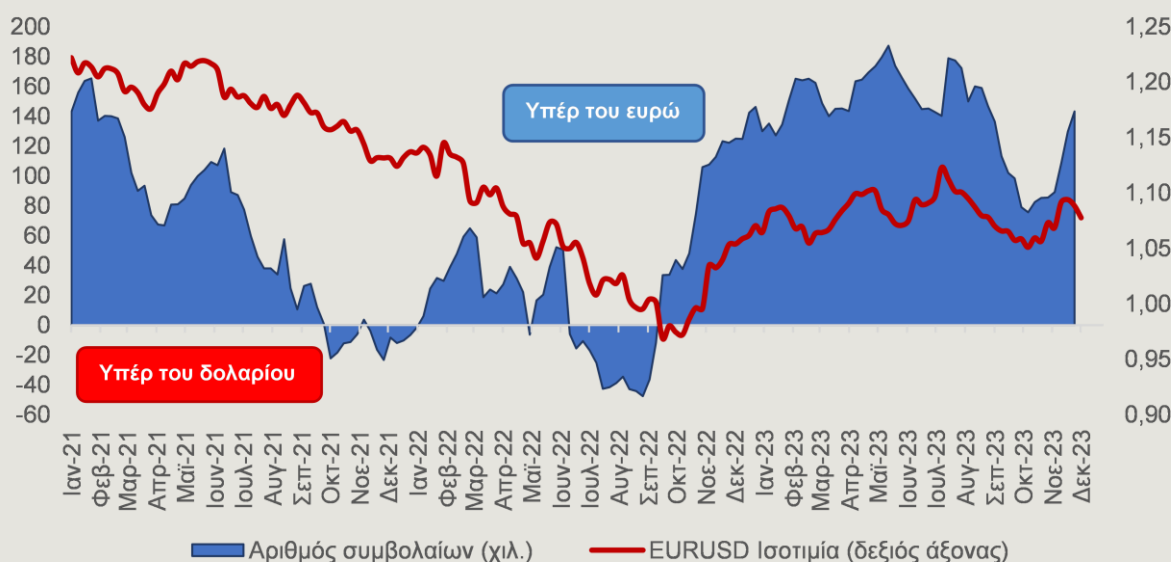
- Συνεδρίαση ΕΚΤ για τα επιτόκια (14 Δεκεμβρίου)
- Εκτίμηση δείκτη PMI βιομηχανίας, Δεκεμβρίου (15 Δεκεμβρίου)

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΓΟΡΕΣ:

- Συνεδρίαση BoE για τα επιτόκια, Ην. Βασίλειο (14 Δεκεμβρίου)

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

Specs θέσεις για μη εμπορικές/κερδοσκοπικές συναλλαγές και Συναλλαγματική Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγές: CFTC, IMM, Bloomberg

Αγορές σε Αριθμούς

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Συναλλαγματικές Ισοτιμίες

Αγορά Συναλλάγματος				
	8-Δεκ-23	7 μέρες πριν	1 έτος πριν	Εβδ. Μεταβολή (%)
Ευρώ/Δολάριο (€/\$)	1,0781	1,0884	1,0556	
Ευρώ/Στερλίνα (€/£)	0,8580	0,8564	0,8626	
Στερλίνα/Δολάριο (£/\$)	1,2566	1,2710	1,2234	
Ευρώ/Ελβετικό φράγκο (€/CHF)	0,9442	0,9457	0,9884	
Ευρώ/Γιεν Ιαπωνίας (€/JPY)	155,2950	159,7500	144,2700	
Δολάριο/Γιεν Ιαπωνίας (\$/JPY)	144,0420	146,8200	136,6700	
Ευρώ/Δολάριο Αυστραλίας (€/AUD)	1,6307	1,6303	1,5595	
Ευρώ/Δολάριο Καναδά (€/CAD)	1,4648	1,4690	1,4352	
Ευρώ/Κινεζικό γουάν (€/CNY)	7,7182	7,7623	7,3471	
Ευρώ/Τουρκική λίρα (€/TRY)	31,2641	31,4719	19,6793	
Δείκτης Δολαρίου (US dollar Index)	103,7570	103,2680	104,7740	

Πηγή:
Bloomberg

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Αποδόσεις ομολόγων και spreads έναντι 10ετούς γερμανικού ομολόγου

Διεθνείς αποδόσεις ομολόγων (%)					Ευρωπαϊκές αποδόσεις 10ετούς ομολόγου (%)				
	8-Δεκ-23	7 μέρες πριν	1 έτος πριν	Εβδομαδιαία μεταβολή (σε μονάδες βάσης)		8-Δεκ-23	7 μέρες πριν	1 έτος πριν	Διαφορά με ομόλογο Γερμανίας (spread)
2ετές ΗΠΑ	4,616	4,538	4,308	7,78	Γερμανίας	2,221	2,358	1,810	
10ετές ΗΠΑ	4,163	4,196	3,482	-3,31	Ολλανδίας	2,541	2,687	2,072	32
2ετές Ην. Βασιλείου	4,508	4,490	3,253	1,84	Γαλλίας	2,765	2,921	2,276	54
10ετές Ην. Βασιλείου	3,998	4,133	3,082	-13,43	Ισπανίας	3,231	3,353	2,818	101
2ετές Ιαπωνίας	0,074	0,038	-0,020	3,60	Πορτογαλίας	2,863	2,981	2,726	64
10ετές Ιαπωνίας	0,753	0,685	0,245	6,80	Ιταλίας	3,982	4,091	3,679	176
2ετές Καναδά	4,055	4,063	3,808	-0,77	Ελλάδας	3,377	3,552	3,812	116
10ετές Καναδά	3,297	3,415	2,790	-11,77	Κύπρος	3,404	3,593	3,850	118

Πηγή:
Bloomberg

- ¹ Στοιχεία με εποχική και ημερολογιακή διόρθωση.
- ² Με βάση τα εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία του δείκτη μισθολογικού κόστους της Eurostat (Labour cost Index→Wages and salaries→Business economy). Η κατηγορία business economy περιλαμβάνει τη βιομηχανία, τις κατασκευές και τις υπηρεσίες, ενώ εξαιρούνται ο πρωτογενής και ο δημόσιος τομέας.
- ³ Μπαχάμες, Τζαμάικα, Νιγηρία, Ανγκουίλα και 7 κράτη της Ανατολικής Καραϊβικής.

Alpha Bank Economic Research

Παναγιώτης Καπόπουλος
Chief Economist
panayotis.kaporoulos@alpha.gr

Ανάλυση Οικονομικής Συγκυρίας

Ειρήνη Αδαμοπούλου
Expert Economist
eirini.adamopoulou@alpha.gr

Ελένη Μαρινοπούλου
Expert Economist
eleni.marinopoulou@alpha.gr

Φώτιος Μητρόπουλος
Research Economist
fotios.mitropoulos@alpha.gr

Γεράσιμος Μουζάκης
Research Economist
gerasimos.mouzakis@alpha.gr

Το παρόν δελτίο εκδίδεται από την Alpha Bank και έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank και αποτελούν έκφραση γνώμης βασισμένη σε διαθέσιμα δεδομένα μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής και ως εκ τούτου δεν έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες όπως, η γνώση, η εμπειρία, η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι επενδυτικοί στόχοι ενός εκάστου των δυνητικών ή/και υφιστάμενων πελατών και δεν έχουν ελεγχθεί για πιθανή φορολόγηση του εκδότη στην πηγή ούτε και για άλλη, περαιτέρω, φορολογική συνέπεια εκ της συμμετοχής σ' αυτά. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Τυχόν δε προβλέψεις επί του παρόντος δελτίου για την πορεία των αναφερόμενων σε αυτό οικονομικών μεγεθών αποτελούν εκτιμήσεις της Alpha Bank βασισμένες στα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο δελτίο. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιαδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματος του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του